

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse til NOU 2013:6 "God handelsskikk i dagligvaresektoren" - Frist 310813

FMLA-Telemark har lest NOU-rapporten. Vi er enige i forslaget fra utvalget (NOU 2013:6, Kap 16). Vi har i tillegg noen momenter og kommentarer til vurdering og diskusjon:

Til § 1 (Lovens formål)

- Utvalgets mandat berører ikke primærprodusentenes rolle og rammevilkår (jfr. NOU 2013:6). Det er et *utfordring* både for forbrukerne og bøndene /produsentene at bøndene ikke får en fornuftig del av verdiskapingen i verdikjeden. Vi tror at artsmangfoldet går tapt dersom dagens *industrielle matproduksjon/handelsforhold* fortsetter. For å sikre «symmetriske» forhandlinger bør loven bidra til å forsterke dialogen mellom produsenter /bønder, leverandører og forbrukerne. Loven om «God handelsskikk» bør åpne for gode rammevilkår for effektiv og allsidig produksjon.

Til § 2 (Anvendelsesområdet)

- Stordriftsfordeler og vertikal integrasjon trenger ikke nødvendigvis bidra positivt for verken forbrukere, leverandører eller produsenter, jfr. NOU 2013:6. En lov om god handelsskikk bør regulere både monopol- og monopsonis-forhold. Dette kan bidra til å motvirke «hold-up problemet». I denne forstand, bør kanskje loven bidra til lettere etablering av detaljistledd.

Til § 3 (Tilsyn)

- Et ombud med oppdrag om oppfølging av «urimelige forhold i handelen» kan samle regelverkoversikt, veilede, innspille og melde skeivheter til Konkurransetilsynet/Handelstilsynet, som bør drive aktiv kontrollfunksjon.
- Problemstillingen i forbindelse med «kopiering av egenutviklede forretningsideer» eller utvikling av EMV-produkter på bekostning (kopier) av produsentenes egne forretningsideer, kan bli mer tydeliggjort under ombudets oppfølging.

Til § 4 (God Handelsskikk)

- Forretningsforhold bør inkludere også handelsforhold med primær produsenter (bøndene)
- Konkurranshemmende forhold bør straffes (overtredelsesgebyr). Straffbær forhold skal ha hjemmel i loven eller annen rettskilde.
- En skriftlig Etisk Kodeks for God handelsskikk, kan hjelpe/veilede alle parter under hele prosessen.

Til § 5 (Skriftlighet og fullstendighet)

- Avtaler skal være bindende for begge/alle parter.
- Avtaler med produsentene (bøndene) skal inkludere både pris og volum.
- Avtaler kan formaliseres ved at en skriftlig kopi av Etisk Kodeks om «God handelsskikk» kunne vedlegges.

Til § 7 (Forretningshemmeligheter)

- Det bør spesifiseres og reguleres også i forhold til EMV-produkter, i og med at disse kan oppfattes som en kopi av produsentenes forretningsideer.

Til § 8 (Beskyttelse av investeringer)

- Det må gjelde også primærprodusentenes investeringer i enighet med leverandør og/eller butikkjede.

Til § 10 (Oppsigelse og delisting)

- Trussel om delisting, utenom varsling av delisting med avtalt frist, skal ikke forekomme og bør være et direkte brudd på loven om «god handelsskikk».

Til § 16 (Bistand ...)

- Ombudet kan gi bistand til Handelstilsynet og kan være bindeledd mellom de forskjellige parter i de tilfeller dette er nødvendig.

=====

Med hilsen

Marita Brunn
Underdirektør

Francisco Javier Granados Perez
Rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift